

LUNDEHUNDEN

Svenska Lundehundsällskapetets medlemstidning
NR 4 - 2025

Information från styrelsen

Årsmöte: 2026 kommer att äga rum söndag 29 mars med start kl. 14. Mötet kommer att hållas digitalt.

Motioner: till årsmötet ska vara styrelsen tillhanda senast 6 veckor före årsmötet, det vill säga senast söndag 15 februari. Motioner skickas till peter@lundehund.se eller via posten:

Peter Wittzell
Tegelängsvägen 46
152 40 Södertälje

Förslag till styrelseledamöter: alla medlemmar har rätt att föreslå kandidater till styrelsen. Förslag på namn skickas till valberedningen enligt nedan senast 14 dagar före mötet, det vill säga söndag 15 mars. Viktigt att de som föreslås är tillfrågade och att de har tackat ja till uppdraget.

Valberedning: i årets valberedning sitter Åsa Häggström och Ursula Nyman. Förslag på kandidater skickas via e-post till valberedning@lundehund.se

Redaktionens ord

Vi vill börja med att tacka för de synpunkter vi fått efter förra numret på minienkäten på vår facebookside. Vi tar till oss dessa och fortsätter med ambitionen att göra en tidning där det ska finnas något för alla.

Vi vill gärna att ni läsare är delaktiga genom att skicka in material då vi i redaktionen inte har möjlighet att skriva om allt. Sedan tar vi förstås också tacksamt emot tips från er läsare om ämnen som vi kan skriva om. På så sätt får vi en bra, varierad och intressant tidning att läsa.

I detta nummer finns bland annat följande att läsa om: den döva lundehunden Aiko som hittade ett hem hos en familj som själva är döva eller varför inte om "Viltspårkurs med Assar".

Vi får också rapporter från träffen "Tillsammans för fler lundehundar" och Stockholms Kennelklubb's uppfödarkonferens vilka bägge ägt rum under hösten. Och en hel del annat smått och gott.

Avslutningsvis så tillönskar vi alla våra läsare en God Jul och Ett Gott Nytt År!

Ansök om bidrag

Som medlem har du möjlighet att ansöka om bidrag för olika ändamål. Vi erbjuder bidrag för följande:

BPH-prov

Om du planerar att genomföra BPH-provet kan du ansöka om att få tillbaka 400kr av provavgiften genom fonden. Syftet med BPH är att kartlägga hundars personlighet och mentalitet samt bidra till ökad kunskap om hälsosam avel.

Insemination

Om du ska inseminera din tik kan du ansöka om ett bidrag på 1500kr från fonden. Observera att varje tik endast kan få bidraget en gång och ansökan måste godkännas av styrelsen innan inseminationen genomförs.

Obduktion

Om din hund avlider hastigt och utan tydlig diagnos kan du ansöka om bidrag för att täcka hälften av kostnaden för obduktionen. Genom att obducera fler hundar kan klubben få mer tillförlitlig information om dödsorsakerna för att förbättra hundarnas hälsa och avelskavlitet.

Så ansöker du om bidrag

Om du vill ansöka om någon av dessa bidrag så hittar du de enskilda formulären under fliken blanketter på www.lundehunden.se.

Stöd fonden för friska lundehundar

Om du vill bidra till att främja hundens hälsa och välbefinnande kan du skänka ett ekonomiskt bidrag till fonden. Pengarna går till att stödja forskning och utbildning som bidrar till att förbättra kunskapen om rasens hälsa och genetik.

Tillsammans kan vi göra skillnad och bidra till en friskare och starkare lundehundspopulation. Du kan stödja oss genom att skänka ett bidrag via följande betalningsalternativ:

Bankgiro: 5207-1594

Swish: 123 156 17 03

Märk betalningen med "Fonden" och ditt namn.

ANSVARIG UTGIVARE

Carina Jansson
carina@lundehund.se

ÖVRIG REDAKTION

Mattias Edwardzon, Peter Wittzell, Stefan Wahlby,
Malin Wahlby (även layout).
redaktion@lundehund.se

Medlemstidningen för Svenska
Lundehundsällskapet utkommer med 4 nr/år.

Allt material skickas till redaktionen. Annonörer och författare ansvarar själv för riktigheten i insänt material. Insänt material kan komma att sparas till kommande nummer. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera i insänt material. Insända bilder behöver vara i obeskuret skick och med hög upplösning. Ange fotografens namn liksom dennes tillstånd till publicering. Ange namn på hundar och personer.

Eftertryck, kopiering eller spridning av text och bilder är förbjudet, om inte överenskommet med redaktionen.

UTEBLIVEN TIDNING

Mejla till redaktion@lundehund.se

TRYCKERI

Ljungbergs tryckeri ISSN 2000 012X

WEBBSIDA

www.lundehund.se

FÖLJ OSS

Facebook: Svenska lundehundsällskapet's NYA sida

Instagram: @Svenska_lundehundsallskapet

I DETTA NUMMER

4	Tillsammans för fler lundehundar
6	Viltspårkurs med Assar
7	Micke och klöven
8	Aiko – livet som döv lundehund
12	STOKK:s uppfödarkonferens – fokus på genetik, relationer och vardagens verkligheter
15	Lundehundsträff på Gotland
16	NKK moderniserar registrering och avel
18	Stockholm Hundmässa
21	Osäkerhet inför smådjurstandvård bland studenter
22	Ett gott julfirande – inte alltid så trevligt för våra hundar
23	Ulvi, lundehunden med isländska gener blev Champion de France!

Omslagsbilden
Hund: Ruff
Ägare och fotograf: Eva Lovén

Tillsammans för fler lundehundar

I september höll Norsk Lundehund Klubb ett seminarium om rasens framtid. Vi var 19 personer som samlades för en heldag på Grimslövs Wårdshus i Småland. Ingvild Svorkmo Espelien och Lille Wagtskjold från Norge samt Susanne Stig Hansen från Danmark föreläste om olika ämnen kring rasen. Under dagen kretsade viktiga och intressanta diskussioner kring de genetiska utmaningar som lundehunden står inför, sjukdomen intestinal lymfangiektasi (IL) och behovet av att stärka den genetiska variationen, men även hur vi ökar antalet individer.

Text och foto: Avelskommittén

Ingvild Svorkmo Espelien höll ett inspirerande föredrag under dagen.

Korsningsprojektet och dess betydelse för rasen gav intressanta diskussioner.

Korsningsprojektet i Norge presenterades som en möjlighet att öka den genetiska variationen och minska förekomsten av sjukdomar.

Projektet har redan haft stor betydelse för att undvika juridiska åtgärder mot rasen, då IL kan ses som ett brott mot djurskyddslagen eftersom avel vidmakthåller genetiska egenskaper som negativt påverkar djurens hälsa. Korsningsprojektet har hittills förhindrat att lundehunden har stämts inför domstol i Norge, därför framhölls det som avgörande att fortsätta projektet och använda avkommorna i avel för att undvika att rasen förbjuds att avla. Samtidigt betonades vikten av att fortsätta avla renrasiga lundehundar för att bevara rasens särart. Genetiska tester för IL är ännu inte tillförlitliga, vilket gör korsningsprojektet till den mest realistiska vägen framåt.

I diskussionerna lyftes också möjligheten att återinföra färgvarianter som fanns före den genetiska flaskhalsen, och planer på DNA-studier av gamla skelett presenterades som ett sätt att återfinna genetisk variation.

Avelsmetoder diskuterades ingående, med fokus på att undvika matador- och linjeavel. Vikten av att använda nya och oerfarna hanhundar lyftes fram, liksom behovet av att följa upp avkommor noggrant.

Seminariet gav också en historisk återblick på lundehundens räddning efter andra världskriget och de avelsbeslut som lett fram till dagens situation. Därefter presenterades aktuell statistik över registrerade valpar i Sverige, Danmark och Norge som visar en minskning i Sverige och Danmark, men en ökning i Norge. Samtidigt betonades vikten av att bygga lokala nätverk och motverka spridning av felinformation på sociala medier.

Viktigt med rätt information

Det har varit mycket bråk i Norge beträffande korsningsprojektet. De som har varit emot projektet har fått ta emot, vad vi förstått, mycket förtal. Man måste vara självkritisk i detta från de som vill ha korsningsprojektet och kanske tänka efter: Vad är det för information som gått ut till medlemmarna, är det kanske ingen information alls eller till och med felaktig information?

Vi vet alla att den genetiska poolen inom Norsk Lundehund är liten och att risken för inavel är stor. En del sjukdomar, till exempel IL, blir på så vis manifesterade och svåra att begränsa. Andra sjukdomar, typ neurologiska kan plötsligt ”poppa” upp. De som har medicinsk och genetisk bakgrund vet att inavel aldrig leder till något gott.

Susanne Gunnarsson och Mattias Edwardzon rastar hundarna med några av de som var med under dagen.

Dyrebeskyttelsen i Norge har bestämt att om man inte gör något med detta för att förbättra lundehundrasen så kommer man att förbjuda att rasen över huvud taget får registreras som ras i Norska Kennel Klubben (NKK).

Således: Norska Lundehundklubben (NLK) har blivit ålagd av Dyrebeskyttelsen att göra något åt detta. Det hade varit bra om NLK redan från det att man fick beskedet hade talat om för medlemmarna hur det låg till. Då skulle sannolikt allt bråk undvikits, men det är lätt att vara efterklok. Vi hoppas man tar lärdom av detta och går ut med riktiga uppgifter till medlemmarna.

Vi har också i Sverige fått information om korsningsprojektet vid en del möten och då har samma upplägg förelegat. Ingen har pratat om hur viktigt det är att behålla vår äkta lundehundras och att man måste driva blandraserna (norsk buhund, isländsk fårhund och norrbottenspets) parallellt med den äkta lundehundrasen.

Alltså: Vi måste ha båda grenarna av lundehunden för att vår lundehundras över huvud taget ska kunna överleva. Det vill säga äkta lundehundar måste fortsätta paras med äkta lundehundar för att bibehålla den äkta rasen som grund annars blir det en helt ny ras, eller två eller tre!

I funderingarna med hur vi ska öka antalet individer, konstaterades det att utmaningen startar med att vi behöver få fler att vilja ha och köpa lundehund. Listan över potentiella köpare av renrasig lundehund har minskat mycket på grund av det dåliga rykte som de renrasiga hundarna har fått och här ligger det gemensamma ansvaret hos uppfödare och övriga ägare att försöka vända den trenden genom att motverka

rykten och sprida rätt information om vår ras. I de utmaningar som finns med att hitta bra valpköpare lyftes vikten av samarbete mellan uppfödare för att hjälpas åt att förmedla valpar/ köpare vilket betonades som en nyckel för att ge valparna bästa möjliga start i livet.

Susanne Stig Hansen höll ett fint föredrag om stress och vad det förmodas kunna leda till. Man misstänker att stress kan vara en utlösande faktor till IL, men det är inget som är vetenskapligt bevisat. Däremot är det tydligt att stress är en bidragande faktor till att förvärra sjukdomsförloppet. I diskussionen belystes både positiva och negativa stressfaktorer och deltagarna delade med sig av sina erfarenheter kring hur stress kan uppstå och förebyggas i olika livsfaser.

Det blev en dag med många bra och intressanta tankar där diskussionerna präglades av både allvar och framtidstro.

Mysig grillkväll i Gottåsa

Dagen avslutades med en mysig grillkväll på Susanne Gunnarsson och Olle Mårtenssons gård i Gottåsa strax utanför Grimslöv där klubbens grillmästare Mattias Edwardzon stod för grillandet och "fixade biffen".

Flera av oss övernattade även på gården antingen i deras gästbostäder eller på det stora grönområdet i husbil eller husvagn, medan några bodde på Grimslövs värdshus.

Ett stort tack till alla som deltog, till Carina Jansson, Olle Mårtensson och Susanne Gunnarsson som styrde upp helgen och ett extra tack till våra gäster utifrån, Ingvild Svorkmo Espelien, Susanne Stig Hansen, Lille och Jon Wagtskjold. •

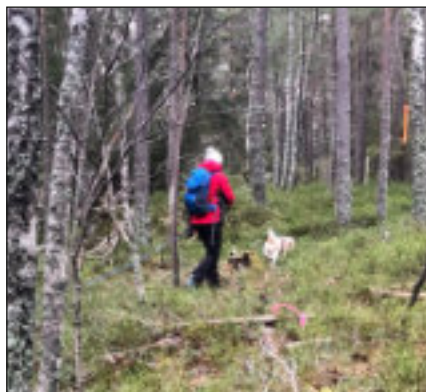
Viltspårkurs med Assar

Jag har länge varit nyfiken på att lägga viltspår med Assar, har ju redan förstått att han är bra på att nosa sig fram till allt möjligt... Sagt och gjort, jag anmälde oss till Nospromenaden i Gömmarens naturreservat i Huddinge som bland annat arrangerar viltspårkurser.

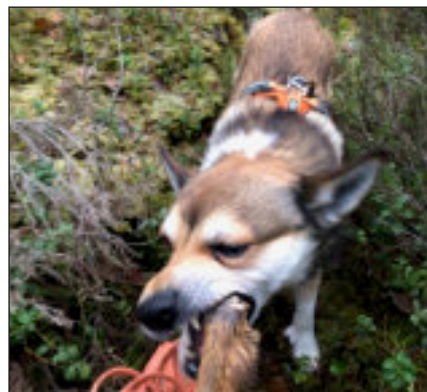
Text och foto: Helen Steckel

Samling och Assar väntar på sin tur.

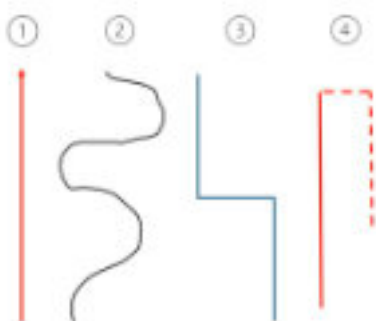
Ciara ger sig ut för att spåra.

Assar gillar sin belöning.

Tre söndagar ca 2,5 timmar varje gång och med två veckors uppehåll mellan varje tillfälle. Tredje och sista träffen var söndagen den 16:e november. Fyra hundar deltog, en sheltie, en kromfohrländer, en blandras och så en lundehund. Alla klarade övningarna galant.

Varje kurstillfälle började med teori och genomgång av dagens spårupplägg. På första träffen fick vi lägga ett enkelt rakt spår och lära oss allt om hur man markerar spårets start och avslut och sträckan däremellan. Hur man lägger blod, hur man drar klöven i spåret och hur kurvor och vinklar markeras (med annan kulör på snitslarna).

Mycket att hålla ordning på när man ska få upp de färgglada snitslarna på lämpliga ställen och

samtidigt dra klöven i spåret och stänka lagom mycket blod och räkna meterna man går... "Ni ska lägga ett 20 meter långt rakt spår", inte så lätt som det låter när skogen är full av tuvor och stenar och stockar och grenar!

Under tiden som våra spår "låg till sig" ca 30-50 minuter innan hundarna fick börja söka, skulle alla fyra hundarna testa att hitta ett rakt spår mitt i skogen. Någonstans i vår närhet hade kursledaren lagt ett kort rakt spår. Det gällde för hundarna att hitta det och nosa upp var det började och slutade. Väldigt spännande att se hur de började nosa överallt och plötsligt fängade upp doften av blod och klöv, gick i cirklar över spåret för att hitta början och åt vilket håll slutet fanns.

Den lilla kromfohrländertiken blev så till sig när hon hittade klöven att hon inte ville lämna den ifrån sig! Ja, ja där är klöven, tror jag Assar tänkte och tyckte nog hela grejen var just att få nosa!

Vid det andra mötestillfället la vi ett 50 meter långt spår med en 45 graders vinkel någonstans i spåret.

Alla hundarna klarade det här spåret lika galant som första gången.

Tredje gången vi träffades skulle man ju ha kunnat tro att "nu kan man det här..." "men då klantade jag till det riktigt ordentligt! Vi skulle lägga ett rakt spår + en böj + rakt spår med bloduppehåll + nytt rakt spår med 45 graders vinkel, ca 100 meter totalt. Nu gällde det att hålla reda på startmarkering, böjmarkering, markering av raksträcka - rätt färg på rätt plats.

Tyckte det gick så bra, tills jag upptäckte att jag hade glömt att dra klöven i spåret! Jag hade bara droppat blodet! Ja, ja, sånt händer! Den lilla lundehunden fick en ordentlig nöt att knäcka! Det tog en stund för honom att hitta början på spåret och det gick inte riktigt rakt fram hela tiden, men till sist hittade han klöven och fick en massa godis som belöning!

Det var en rolig och lärorik kurs att gå och den som tyckte det var allra roligast var nog Assar. Nu har vi införskaffat nötblod och torkad älgklöv så nu ska vi ut och spåra! •

Micke och klöven

Så kul att hitta en aktivitet som Micke gillar.

Bra kondis och balans är ett måste, för skogens natur är inte som trottoaren hemma.

Bra kursledare och bra hundkompisar är också en bra början.

Vi var fem hundar i Kallhäll med Nova och Leilas hundskola.

Nu tränar vi i Grimstaskogen, dagar då det inte är skjutövningar.

Uppe i skogen vet Micke exakt vilket träd han ska stå vid och bli uppbunden.

Sen går jag 100-200 meter med blodprover blandat i vatten och drar klöven i detta.

Icke att förglömma att sätta flaggor i träden där jag gått.

Höger- och vänstersväng och bloduppehåll.

Sen åter till Micke och promenad 45-50 minuter.

Sen spårupptag.

Han är så ivrig så det gäller att snabbt byta till spårlina och hänga med.

Han är oerhört duktig med nosen och går klockrent i mitt spår och glädjen när han hittar klöven är obeskrivlig.

Köttbullen är inte så dum heller som han får, gärna två stycken.

Har sett att fler lundisar börjat med viltspår.

Heja Lukas som klarat anlagstestet.

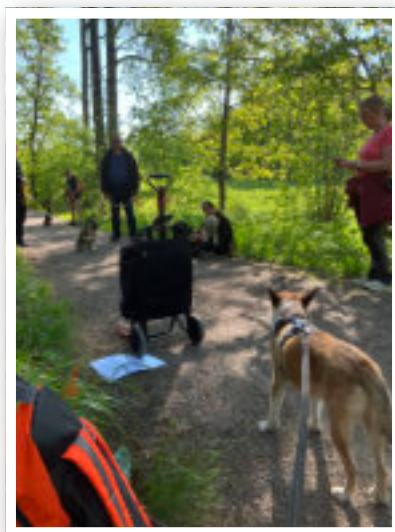
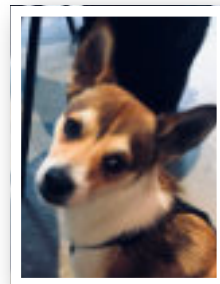
Assar skulle också börja.

Perfekt för våra små smidiga vovvar.

Hoppas vi ses på nån tävling framöver.

Vi ska först fixa anlagsprovet.

/ Vivian Wallma & Micke

Aiko – livet som döv lundehund

Vi är en döv familj från Nittedal i Norge, och förra året fick vi en ny familjemedlem – den ljuvliga lundehunden Aiko. Hon föddes döv, men för oss var det aldrig ett hinder. Vi använder teckenspråk hemma, så kommunikation utan ljud är helt naturligt för oss. Just därför blev Aiko på många sätt det perfekta tillskottet till familjen.

Text och foto: Marianne Rasmussen Kolvik

Marianne och Aiko.

Matte Marianne är 41 år och döv efter en hjärnhinneinflammation hon fick som baby, bara fyra månader gammal. Teckenspråk är hennes modersmål. Hennes man, Tore, föddes hörselskadad till följd av röda hund under graviditeten. Tillsammans har de två hörande söner på 22 och 17 år, samt en döv fosterson på 9 år. Familjen hade tidigare katten Pondus – som faktiskt kunde teckenspråk han också! Pondus lärde sig att förstå flera tecken eftersom familjen konsekvent använde teckenspråk i vardagen.

KÄRLEK OCH TRYGGHET

Aiko har vuxit mycket den senaste tiden – både fysiskt och mentalt. Hon har utvecklats till att bli en fantastisk

familjemedlem som sprider glädje varje dag. Efter att vår katt, Pondus, gick bort, blev Aiko ännu viktigare för oss. Hon fyllde huset med liv, kärlek och tröst i en tung tid.

I början letade hon efter Pondus – hon snusade runt i huset och verkade förvirrad över att hennes vän var borta. Det var rörande att se hur hon försökte förstå, och vi tror nog hon saknade honom. Så småningom fann hon lugnet igen, och nu trivs hon bäst tillsammans med oss människor.

Hon älskar att vara med på allt vi gör – vare sig vi bakar, går på promenader, fixar i trädgården eller bara slappnar av hemma. Hon följer oss överallt, alltid med en vaken blick och viftande svans.

Aiko är otroligt observant och lär sig snabbt. Hon studerar allt som händer runt omkring sig och lägger märke till även de minsta förändringarna. Hon älskar

att möta både människor och djur, och blir alltid lika glad när vi får besök.

Och ja – hon är en riktig mammasflicka.

ETT SPRÅK UTAN LJUD

Vi tänker egentligen inte så mycket på att Aiko är döv – kommunikationen mellan oss känns helt naturlig. Vi använder teckenspråk och kroppsspråk, precis som vi gör mellan oss människor hemma. Hon förstår allt hon behöver, och svarar med uttryck, blick och glädje. Det känns som om vi har vårt eget lilla språk tillsammans.

Med döva hundar handlar mycket om trygghet, kommunikation och förutsägbarhet. Vi ser alltid till att hon tittar på oss när vi "pratar" med henne. Vi ser också till att hon vet var vi är, och att hon får tydliga signaler om vad som ska hända. När vi går ut, "säger vi till" med tecken om vi ska till jobbet, hämta posten eller bara ut en liten sväng.

Aiko har lärt sig många små rutiner som gör vardagen överskådlig för henne. När vi ska på promenad, visar vi tecknet för "gå ut" – då går hon rakt till dörren och väntar spänt. Om vi visar "åka bil", springer hon till bilen med viftande svans. Och när vi visar tecknet för "hej då", vet hon att vi ska vara borta en stund. Då går hon lugnt uppför trappan, lägger sig och sover tills vi kommer hem.

När vi är ute och går på promenad, har vi också utvecklat små signaler genom kopplet. Om vi drar försiktigt och flera gånger i kopplet, vet hon att vi försöker "säga" något till henne – då stannar hon och tittar på oss. Ett lätt drag betyder "gå inte den vägen", och då kommer hon till oss eller väljer en annan riktning. Det fungerar som en tyst konversation mellan oss, där rörelse

ersätter ljud.

När vi vill få kontakt med henne hemma, använder vi olika sätt – precis som när man ska få kontakt med en döv person:

- Vi rör vid henne försiktigt för att få ögonkontakt.
- Vi trampar lätt i golvet för att få henne att se upp.
- Ett hårdare stamp betyder att hon gör något hon inte får lov till.
- Vi blinkar med ljuset om hon är i ett annat rum och vi försöker få kontakt.
- Om hon sover, väcker vi henne alltid försiktigt med beröring.

Det är fascinerande hur snabbt hon har lärt sig att förstå både tecken och situationer. Det ger oss ett otroligt fint samspel – ett levande språk byggt på tillit, närhet och kärlek.

ETT MODERSMÅL – ETT KÄRLEKSSPRÅK UTAN LJUD

För oss är teckenspråk mer än bara ett språk. Det är ett modersmål – ett kärleksspråk utan ljud.

Genom Aiko ser vi hur mycket som kan sägas utan ett enda ord. Hon läser blickar, kropp och rörelser med en precision som går rakt till hjärtat.

Tillsammans har vi utvecklat en tyst gemenskap, full av mening, förståelse och tillit.

Tystnaden mellan oss känns inte tom – den är levande.

VARDAGSGLÄDJE OCH ANSVAR

Aiko är en observant och uppmärksam liten lundehund som följer med på allt som händer. Hon älskar både människor och djur, och blir alltid lika glad när vi får besök. Hon hälsar med hela kroppen – viftande svans, glada ögon och ett uttryck som säger allt.

Hon har en stark personlighet och mycket humor, och det är lätt att se när hon försöker "prata" med oss. Hon kan lägga huvudet på sned, lyfta ett ögonbryn eller ge ett tydligt "blick-svar" när hon vill ha uppmärksamhet – som om hon säger: "Jag vet att du ser mig, men ser du vad jag vill?"

Och när hon får beskedet nej ... ja, då försöker hon gärna charma lite. Hon lägger tassens försiktigt på vår hand och tittar på oss med den mjukaste blicken – ofta

"JAG VET ATT DU SER MIG, MEN SER DU VAD JAG VILL?"

med en liten slick som säger: "Men... kanske ändå?" Det är omöjligt att inte le. Hon har förstått konsten att fjäska.

Hon är också en riktig mammasflicka. Oavsett var i huset jag går, följer hon efter. Hon vill alltid vara nära, och älskar att sitta i närheten bara för att följa med.

Aiko har också lärt sig att vara ensam hemma i korta perioder, och det går överraskande bra. Hon hittar aldrig på något bus, utan sover lugnt tills vi kommer tillbaka. Hon tuggar inte på saker, förstör ingenting och väntar tålmodigt. När vi kommer hem, är glädjen påtaglig – då är hon redo för mys, lek och äventyr igen.

Om natten sover hon tillsammans med oss, tryggt och lugnt hela natten igenom. Hon är helt rumsren och går ut när vi visar henne tecknet för det. Hon har funnit sin egen rytm i familjen – trygg, harmonisk och full av liv.

Kort sagt: Aiko är en liten solstråle i vardagen – klok, kärleksfull och alltid uppmärksam på allt som händer runt omkring henne.

LUNDEVÄNNER

Aiko har två goda vänner som också är lundehundar – hanhundarna Vidar och Waldo, som är 20 respektive 17 månader gamla. Första gången de mötte Aiko var de både försiktiga och nyfikna. Enligt deras matte, Christine Homb, brukar pojkarna vanligtvis skälla när de möter andra hundar. Men inte denna gång. Mot Aiko var de helt tysta – lugna och försiktiga, som om de förstod att hon var lite annorlunda.

Aiko älskar att bli jagad, så hon sprang genast och gömde sig under spisen – ett ställe där pojkarna inte kom ända fram till henne. De trampade ivrigt i golvet medan de försökte få kontakt, och det blev starten på en ljuvlig

vänskap. Vidar är vanligtvis väldigt beskyddande när det gäller godbitar, men med Aiko är han varsam. Om han tycker hon går lite för nära, visar han bara tänderna ett ögonblick – och Aiko förstår genast och visar respekt. Waldo däremot är mer som en storebror. Om Aiko går bort, följer han efter och knuffar försiktigt med kroppen, som för att visa henne vägen tillbaka.

Det är rörande att se hur de kommunicerar – utan ljud, men med kropp, blick och förståelse.

Vidar är som en far för Aiko, Waldo som en storebror – och hon är otroligt förtjust i dem båda.

Ett tydligt bevis på att hundar också kan hitta sina egna sätt att prata tillsammans på, även när en av dem inte hör.

EN VIKTIG LÄRDOM

Livet med Aiko har lärt oss något djupt och värdefullt: att dövhet inte är en begränsning – varken för människor eller djur. Hon har samma behov, känslor och förmågor som alla andra hundar, och hon lever ett

rikt, lekfullt och tryggt liv.

För oss handlar det inte om vad hon inte hör, utan om allt hon ser, känner och förstår. Aiko påminner oss varje dag om att kommunikation inte bara handlar om ljud – det handlar om blickar, närvaro och kärlek.

Det viktigaste är att döva hundar har samma värde och fungerar på samma sätt i sina familjer, precis som vi redan har fått uppleva. De behöver bara bli mötta med tålmod, trygghet och ett språk som passar dem. Hon har gjort oss ännu mer medvetna om samspel, förståelse och respekt – och visat oss att tystnad faktiskt kan vara full av liv, glädje och mening.

AVSLUTNINGSVIS

För oss är Aiko inte bara en hund – hon är en del av familjen, en vän, och ett levande bevis på att kärlek inte behöver ljud för att förstås. Hon är ett litet under av tillit, glädje och klokhet – vår egen lilla lundehund med världens största hjärta. •

FAKTA OM AIKO

NAMN: LEGACY OF MOSTADS LADY AERIN

RAS: NORSK LUNDEHUND

ÅLDER: 8 MÅNADER

KÄNNETECKEN: DÖV, GLAD, MYCKET
VISUELL OCH UTTRYCKSFULL

FAVORITAKTIVITET: UTFORSKA NATUREN,
FÖLJA MED PÅ ALLT SOM HÄNDER -
OCH BLI JAGAD

BÄSTA VÄN: MAMMA

STOKK:s uppfödarkonferens - fokus på genetik, relationer och vardagens verkligheter

HUNDAVEL
I
FÖRÄNDRING

Över hundra engagerade uppfödare var på plats i oktober när STOKK (Stockholms Kennelklubb) hade sin årliga uppfödarkonferens. En dag fylld av kunskap, erfarenhetsutbyte och framtidsperspektiv. Årets tema kretsade kring hundens hälsa och välfärd - från de allra minsta genetiska byggstenarna till de stora relationerna mellan hund och människa.

Text: Cecilia Obitz

Fyra huvudföreläsare stod för dagens program: genetikspecialisten Maija-Leena Eloranta, reproduktionsexperten Helena Alm, etologen Professor Per Jensen samt hundprofilen Fredrik Steen. Tillsammans gav de en bred, nyanserad och praktiskt användbar bild av dagens och morgondagens hundavel.

När genetik blir ett verktyg - och när det blir en fälla

Dagen inleddes med ett djuplodande föredrag om gentesternas snabbt växande roll i hundaveln. Docent Maija-Leena Eloranta, immunolog och genetiker, lyfte både möjligheter och risker.

”Gentester är fantastiska - men bara om vi tolkar dem rätt. Utan helhetssyn kan de lika gärna göra skada som nytta.”

Hon betonade särskilt risken att flockas kring enkelhet: att testa, sortera och utesluta. Konsekvensen kan bli att genetisk variation går förlorad - ett hot som är större än många enskilda sjukdomsanlag. Maija-Leena uppmanade därför uppfödare att kombinera gentester med populationsdata och klokt långsiktigt tänkande.

”Vi kan inte avla bort oss från alla problem. Men vi kan arbeta strategiskt för starkare och mer hållbara raser.”

Reproduktion i praktiken - det du måste veta som uppfödare

Därefter tog veterinären Helena Alm vid med ett konkret, faktpäckat föredrag om reproduktion - ett område där efterfrågan på kunskap bara fortsätter att öka. Hon behandlade allt från löpcykeln biologiskt och optimal parningstidpunkt till missuppfattningar kring

fertilitet hos både tik och hane. Helena underströk särskilt vikten av att ha realistiska förväntningar och en god planering inför parningsförsök.

”Den bästa valpkullen börjar långt innan parningen. Hälsa, timing och noggrannhet är A och O.”

Ett uppskattat inslag var hennes genomgång av stressfaktorer och miljöpåverkan, där Helena visade på hur små förändringar i vardagsrutiner kan ge stora effekter på reproduktionen.

Hunden och vi - relationernas biologi och psykologi

Efter lunch tog professor Per Jensen, en av Sveriges mest välkända etologer, publiken in i hundens inre värld. Hans föredrag ”Hunden och vi: Utveckling, relationer och kommunikation” handlade om hur samspelet mellan hund och människa formats över tusentals år - och hur det påverkar dagens avelsarbete.

”Vi avlar inte bara på kropp. Vi avlar på beteenden, social förmåga och relationskompetens - vare sig vi menar det eller inte.”

Per presenterade aktuell forskning om hur hundar läser mänskliga signaler, hur närhet påverkar stresshormoner och varför relationens kvalitet faktiskt kan påverka tikens förmåga att fostra stabila valpar. Han uppmanade uppfödare att se på beteende och trygghet som centrala, genetiskt påverkbara egenskaper:

”En trygg hund börjar med en trygg mor - och med uppfödare som förstår hur relationer formar framtida beteenden.”

När flocken växer – att hantera många hundar utan att tappa kontrollen

Dagen avslutades med ett energifyllt och mycket praktiskt hållet föredrag av hundprofilen Fredrik Steen. Under rubriken "Hur hanterar uppfödaren många hundar?" delade han med sig av sina egna erfarenheter från vardagen med en större hundgrupp.

Fredrik betonade att det inte är mängden hundar som skapar problem – utan otydliga strukturer och dålig planering.

"Hundar älskar ordning. Det är när vi människor blir otydliga som kaos uppstår."

Han talade om rutiner, gruppdynamik, trygghet, ledarskap och hur varje hund behöver både individuell uppmärksamhet och tydliga ramar. Särskilt uppskattad var hans del om konfliktreducering:

"Konflikter i flocken är inte farliga i sig – men hur vi hanterar dem kan bli avgörande för hundarnas välmående."

En dag som gav både perspektiv och verktyg

STOKK:s uppfödarkonferens 2025 bjöd på en imponerande bredd. Från DNA-nivå till flockvardag, från reproduktionens detaljer till relationernas djup – dagen gav både ny kunskap och tankeställare.

Det tydliga budskapet som förenade alla föreläsningar var: ansvarsfull hundavel handlar om helhet. Genetik, beteende, miljö, relationer och praktiska rutiner är alla pusselbitar i samma större bild.

Och om något stod klart efter dagen i Rotebro, så var det att Sveriges uppfödare fortsatt vill ligga i framkant – med kunskap, omtanke och hundens bästa i fokus. Jag kan varmt rekommendera att delta nästa år, jag kommer att göra det i alla fall, för fullärd blir man aldrig. •

HAR DU NÅGOT ATT BERÄTTA?

Dela med dig till oss! Du som läsare har möjlighet att vara delaktig genom att skicka in material så vi får en bra, varierad och intressant tidning.

Skriv, ta en bild och skicka till oss. Vi tar också gärna emot tips och idéer på vad vi kan skriva om. Mejla till oss på redaktion@lundehunden.se.

Vi ser fram emot ditt bidrag!

NYA UTSTÄLLNINGS- REGLER FRÅN OCH MED 1 JANUARI

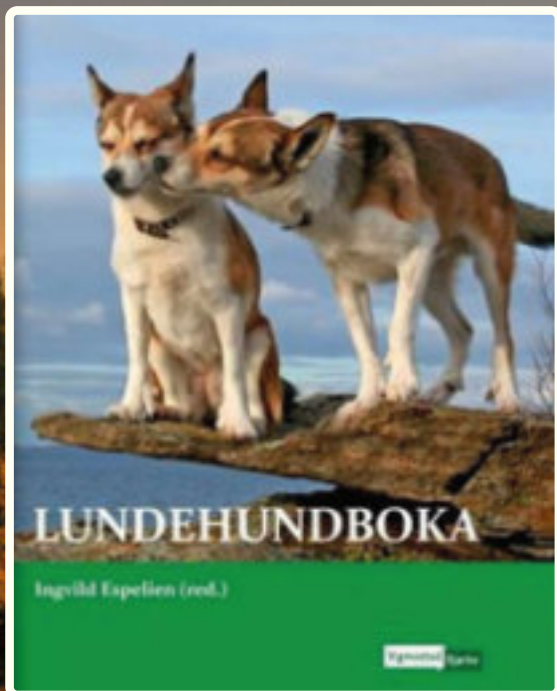
På SKK:s fullmäktige 2025 beslutades det att införa certifikat och championat för såväl juniorer som veteraner.

Det innebär att juniorer 9-18 mån och veteraner 8 år och äldre kan tilldelas junior- respektive veteran-certifikat. För att erövra championat krävs 3 cert i respektive klass.

Redan tidigare har dessa möjligheter funnits i våra nordiska grannländer. Kennelklubben hoppas också att införandet av certifikaten i Sverige ska öka intresset för utställare från våra nordiska grannländer att komma till Sverige och ställa ut.

Beställ LUNDEHUNDBOKA

I vår webbshop kan du köpa dessa två
superbra böcker som du bara måste ha:

Lundeboka Pris: 430 kr
Handlar om den norska
lundehundens historia och ger en
introduktion till hur man tar
hand om och föder upp denna
unika hundras. Boken täcker
också lundehundens särdrag och
dess betydelse i norsk kultur.
Perfekt för både nybörjare och
proffs!

**Den Nye Lundehundboka
Pris: 450 kr**
Erbjuder en djupgående inblick i
Lundehundens historia och
bevarandeavel från 1926 fram till
idag. Boken lägger särskild vikt vid
hälsa och genetisk variation, och
fungerar som en inspirationskälla
för de som är intresserade av
hundrasbevarande. Den är perfekt
för både blivande och nuvarande
ägare av lundehundar, domare och
hudentusiaster.

Beställ din bok via Svenska Lundehundsällskapetets shop på vår hemsida:
www.lundehund.se

Azzar och Izza gillar varandra.

Lundehundsträff på Gotland

Söndagen den 9:e november träffades vi hemma hos Karin och Hasse Ekling i Akebäck ca 1,5 mil sydost om Visby. Lasse och jag (Helen) är nya i gänget men de övriga – Karin och Hasse Ekling, Inez och Uffe Ahlquist och Annika och Mats Ågren har en lång tradition av lundeträffar.

Text och foto: Helen Steckel

Det började redan för 9–10 år sedan när Annika Ågren hade sålt valpar till familjerna och man snabbt blev goda vänner och hjälptes åt med hundarna. Då var det sex hundar, varje familj hade två. Man träffades 5–6 gånger om året. Först var det en ordentlig promenad och sen sopplunch med efterrätt och kaffe. Ett vinnande koncept som fortfarande praktiseras. Nu är skaran hundar lite färre, Dexter, Izza (med Acke hemma) och Assar, Karin och Hasses Eira somnade in under försommaren i år.

Vi nykomlingar fick först en trevlig visning av huset i Akebäck och sen blev det dags för promenad. Som vanligt härligt att se hur självklara hundarna är tillsammans, de bara skuttar på och trivs!

Gick först en typisk gotländsk raksträcka på grusväg, (de kan vara hur långa som helst) och vek sen in på en fin skogsstig. Vi hittade trattkantareller och taggsvamp! Det räckte nog till varsin svampmacka till Karin och Hasse.

Vi hade tur också och fick komma in i Akebäcks kyrka från 1100-talet med fantastiskt takmålari, Karin visste var nyckeln fanns!

Som vanligt var det en jättegod sopplunch med gott

hembakat bröd och kaffe och hasselnötskaka med bär och grädde. Mums!

Vi var nog lite trötta allihopa när vi skulle åka hem... Annika glömde sina inneskor och jag glömde mobilen, bara att vända tillbaka med bilen igen. Tur att vi båda kom på det iallafall!

NKK moderniserar registrering och avel – nytt digitalt system, uppdaterade avelsprogram

Norsk Kennel Klub (NKK) genomgår just nu en av sina största moderniseringar på flera år. Med nya digitala registreringsbevis, ett omarbetat system för stambokföring och tydligare avelsprogram för både stora och små raser, markerar organisationen en tydlig kursändring: mer transparens, bättre kontroll och ökat fokus på hållbar hundavel.

Text: Cecilia Obitz

En av raserna som berörs mest av de nya riktlinjerna är Norsk Lundehund, som har ett eget, omfattande bevarings- och korsningsprojekt.

Nytt digitalt registreringssystem – effektivare, säkrare, mer transparent

NKK har under 2025 lanserat digitala registreringsbevis som nu är den officiella dokumentationen för alla registrerade hundar. Genom "MinSide" får ägare och uppfödare direkt tillgång till:

- Digital stamtavla (3 generationer)
- Hälsö- och meritdata (upp till 5 generationer när tillgängligt)
- QR-kod för verifiering uppgifter om uppfödare och ägare
- Bilagor som visar hundens fullständiga bakgrund i DogWeb

En viktig del i moderniseringen är sidoregistret med bokstavskombinationen ANO i början på registreringsnumret som kommer att bli orange med FCI- och NKK logga – ett register för hundar som inte kan stambokföras i huvudregistret NO i början på registreringsnumret som kommer att vara blått med FCI- och NKK logga, men som har värde för avel, hälsa eller bevarande, t.ex. i NKK:s avelsprogram.

NKK:s avelsprogram – nya riktlinjer och krav för hållbar avel

Parallellt med registreringssystemets modernisering har NKK i samarbete med flera rasklubbar uppdaterat och utvecklat nya avelsprogram för många raser – inklusive raser organiserade i olika rasklubbar. Fram till hösten 2025 har klubbarna haft RAS som nu ersätts av avelsprogram.

Avelsprogrammen har utarbetats tillsammans med rasklubben och godkänns av NKK:s huvudstyrelse.

Målet är att alla raser ska ha godkända, uppdaterade avelsprogram som speglar både hälsa, genetisk variation, rasstandard och långsiktig hållbarhet.

För klubbar och uppfödare innebär det tydligare riktlinjer: vilka krav som gäller för avelsdjur, vilka tester och dokumentation som krävs, och ett ramverk för att balansera rasstandard med hälsa och genetisk mångfald – med NKK som övergripande ansvarig part.

De uppdaterade avelsprogrammen bygger på tre hörnstenar:

1. **Hälsa** – identifiering och prioritering av rasens mest relevanta hälsoutmaningar.
2. **Genetisk variation** – bevarande av en bred avelsbas, undvikande av matadoravel.
3. **Funktion och rasidentitet** – balans mellan standard, mentalitet och arbetsområden.

Nytt och mycket omdiskuterat: antalsbegränsning per avelsdjur

En av de centrala frågorna i NKK:s förnyade avelsstrategi gäller begränsning av hur många avkomor en enskild hund bör få. Bakgrunden är tydlig. I flera raser har ett fåtal populära hanhundar fått ett orimligt stort genetiskt inflytande ("matadoravel"). Det leder till minskad genetisk variation, ökad risk för recessiva sjukdomar och att en hel population blir genetiskt likriktad inom 1–2 generationer.

NKK arbetar därför aktivt med att införa rekommenderade eller "fasta tak" för avkomor per individ, anpassat efter rasens storlek och genetiska situation. För Norsk lundehund innebär det ett maxantal avkomor på 20. Det vill säga att en hund ska inte ha fler än 20 avkomor. Med det menas att så länge hunden har 19 avkomor eller färre, kan den användas i avel och hela kullen kommer att bli registrerad. Men överskrider hunden antalet avkomor kommer inte nästa kull efter hunden att registreras.

Syftet är tydligt: fler individer i avel, jämnare fördelning av genetiskt material samt mindre risk för framtida hälsoproblem och flaskhalsar.

Detta är en av de viktigaste strategiska förändringarna för att säkra långsiktig hållbarhet i norsk hundavel.

Genetisk mångfald

Det viktigaste hälsofrämjande initiativet är att öka den genetiska mångfalden genom att:

- Så många hundar som möjligt används i avel i olika kombinationer, förutsatt att de har god hälsa

och mentalitet.

- Matadoravel måste undvikas.
- Man ska undvika att avla fram många kullar med samma, eller liknande stamtavla, t.e.x att använda samma hanhund på mor och dotter eller på två kullsyskon.
- Det är viktigt att avkommor till projekthundar kombineras så att inte effekterna av utkorsningen inte minskas.

I nästa nummer hoppas vi kunna presentera NLKs avelsprogram. •

HJÄLP TILL ATT HÅLLA DEN NORSKA DATABASEN UPPDATERAD

Vi uppmanar alla uppfödare och ägare av Norsk Lundehund att bidra med aktuella uppgifter till den norska databasen. Databasen är ett viktigt verktyg för att följa rasens utveckling, hälsa och härstamning och är en bra tillgång för avels- och bevarandearbetet.

Det är viktigt att rapportera födslar, ägarbyten, omplaceringar och avlidna hundar. Särskilt viktigt är att aktuella kontaktuppgifter till hundarnas ägare finns registrerade, det underlättar arbetet när vi gör inventering av våra hundar vart tredje år.

I Sverige ansvarar Cecilia Obitz för registrering av svenska lundehundar i databasen. Arbetet sker ideellt och alla uppgifter hanteras under strikt tystnadsplikt.

Så rapporterar du

Uppgifter om din hund rapporteras i första hand via formuläret på klubbens hemsida, som du hittar under blanketter, den säkerställer att all nödvändig information kommer med. Vid frågor eller behov av hjälp går det även bra att kontakta Cecilia på cecilia.obitz@lundehund.se eller via telefon 076-808 59 63.

Observera att uppgifterna i databasen inte är offentliga utan används enbart för rasens bevarande och avelsarbete.

Tack för att du hjälper till i arbetet med att bevara Norsk Lundehund!

Stockholm Hundmässan

Svenska Kennelklubbens årliga hundutställning Stockholm Hundmässan genomfördes i år lördag 13 och söndag 14 december. Platsen var som tidigare år Stockholmsmässan i Älvsjö.

Text: Peter Wittzell Foto: Mattias Edwardzon och Gitte Wittzell

Rebecca med Katniss, Calle, Lisa med Unni, och Adam har fullt upp i montern.

Stockholm Hundmässan är en av Sveriges största hundutställningar. Under de två dagarna besökte närmare 5 500 hundar mässan.

Förutom hundutställningen så erbjuder mässan många olika aktiviteter såsom tävlingar, uppvisningar, föreläsningar och shopping. En kul aktivitet är rasparaden som genomförs bägge dagarna.

Det erbjuds också många möjligheter att fika och äta.

Lundehundsutställningen

Utställningen för lundehundar ägde rum på lördagen. Domare var Anne Livö Buvik från Norge. Tio lundehundar från Sverige, Finland och Norge deltog. Sju tikar och tre hanhundar.

Det blev en lång väntan för utställarna, först två timmar och 20 minuter efter utsatt tid fick lundehundarna komma in i ringen. Till slut var det Best In Snow Of Vorkosmia (ägare Jaana Loppukaarre) som tog hem det hela och blev BIR. På en hedrande BIM-plats återfanns Mist (ägare Ellen Utsi).

Rasparaden

På tidiga eftermiddagen både lördag och söndag genomfördes rasparaden. Här erbjuds de som vill att visa upp sin ras i finalringen inför en stor och

Helen gör sig redo för rasparaden och Hanna tar över ansvaret i montern.

förväntansfull publik. Deltagarna uppmanas också att klä sig på ett sätt som passar ihop med rasen vilket gör att det bjuds på en mycket underhållande uppvisning.

Lundeklubben var även i år representerade. Helen Steckel gjorde som vanligt ett fint framträdande på lördagen klädd som en norska på tur. På söndagen var det Lotta och Mattias tur iklädda norska festkläder, vilket räckte långt eftersom de vann den grupp de deltog i. Stort grattis Lotta och Mattias och Lundeklubben såklart!

SLS:s monter på Hundrastoget

På Hundrastoget var det i år drygt hundra olika raser och klubbar som visade upp sig. SLS var naturligtvis en av dem. Förutom att visa upp våra hundar så såldes det Lundekalendern 2026, Lundeboka, halsband med mera.

Monteransvarig var för fjärde året Gitte Wittzell med god assistans av Lotta och Mattias Edwardzon samt Peter Wittzell. Vi vill passa på tillfället att här framföra ett stort tack till alla som stod i montern vilket utöver de ovan nämnda även var Helen Steckel och Lasse Östling, Hanna och Jonathan Munkhammar, Rebecca Jack Hamilton, Adam Wrangle, Lisa Good och Calle Lindkvist. Stort tack till alla er!

Lotta och Mattias Edwardzon tillsammans med Anders Bagge och Johanna Lind Bagge som var glada att träffa en lundehund för första gången.

De tjusiga vinnarna i Bäst klädd för sin ras, Mattias, Lotta och trion Trulls, Vilja och Sigrid.

Best in Snow of Vorkosmia tog hem titeln BIR (ägare Jaana Loppukaarre). BIM blev Mist (ägare Ellen Utsi).

Mattias, Ellen, Isabell och Niina med sina hundar. Tio lundehundar deltog, sju tikar och tre hanar.

NYHET!

Dyrisk tørrfôr
med krill!

**Smakfullt. Naturlig.
Og kortreist.**

Dyrisk våtfôr har allerede blitt en stor suksess. Nå finner du også tørrfôret vårt i butikkene! Dyrisk tørrfôr er produsert i Norge og utviklet på Jæren, midt i hele Norges matfat.

morene.no/dyrisk

DYRISK

Osäkerhet inför smådjurstandvård bland studenter

Tandproblem är mycket vanliga hos hundar och katter, men trots detta förbises de ofta inom djursjukvården. En ny studie från SLU visar att både veterinärstudenter och djursjukskötarstudenter känner sig osäkra på sin kompetens inom tandvård när de närmar sig examen.

I denna enkätstudie deltog studenter under sina två sista utbildningsår. Svaren visar tydligt att många efterfrågar mer undervisning och praktisk träning i smådjursodontologi – tandvård för hund och katt. Endast omkring en femtedel av studenterna uppgav att de kände sig tillräckligt förberedda för att hantera tandvårdsfall sin första dag i yrket. Mindre än hälften hade dessutom fått praktisk erfarenhet av tandingrepp under praktik eller arbete utanför den schemalagda undervisningen.

Självförtroendet varierade mellan olika moment: veterinärstudenter kände sig mest säkra på att putsa tänder och ta bort tandsten med ultraljuds-scaler där en vibrerande metallspets får tandstenen att spricka och lossna, medan djursjukskötarstudenter främst litade på sin förmåga att upptäcka vanliga tandproblem och prata med djurägare om tandhälsa. Extra praktisk erfarenhet visade sig ge ett tydligt lyft i självförtroendet.

Resultaten pekar på ett behov av tydligare riktlinjer för vad nyutexaminerade ska kunna inom tandvård samt mer

Foto: Peter Rutherford

praktisk träning under utbildningen. Genom att stärka kunskapen redan under studietiden kan fler djur få den tandvård de behöver – och slippa onödigt lidande.

LÄNK TILL PUBLIKATIONEN:

<https://utppublishing.com/doi/10.3138/jvme-2023-0183>

EN YTTERLIGGARE CHANS ATT KÖPA 2026-ÅRS LUNDEHUNDKALENDER

Då SLS deltagande på MyDOG i januari tyvärr blivit inställt så har vi några kalendrar kvar som vi hade planerat att sälja där. De går att beställa via klubbens hemsida www.lundehund.se och kommer att levereras omgående efter beställning.

Då antalet är begränsat så är det ”först till kvarn” som gäller.

Ett gott julfirande – inte alltid så trevligt för våra hundar

Alla vill vi ha en lugn och stilla julhelg, för hunden också. För oss hundägare gäller det att tänka på hundens säkerhet så att helgen inte dessutom bjuder på kaos. Här följer några tips inför helgerna.

Text: Barbro Röken Foto: Malin Wahlby

MAT

Lundehundsägare är ju som regel väl medvetna om hur vovven ska utfodras och det är väl ingen som utfodrar med feta matrester. Skinka utan fett är mager men tyvärr salt och för mycket salt kan, förutom törst, orsaka illamående, kräkning, diarré och yrsel. Glöm inte att lutfisk är fettfritt och gott.

CHOKLAD

Riskerna med julmat finns särskilt bland godis och frukt. Choklad innehåller ganska mycket fett, varav mer än hälften är mättat och bara några få procent fleromättat. Tur för lundehundar, men där finns tyvärr andra ämnen, bland annat teobromin, som är direkt giftiga i större mängd.

Riskerna med choklad har studerats på senare tid. På 80-90-talet hade jag min första lundehund och hon följde alltid med mig. Jag hade en period jobb som innebar veckopendling med tråkiga två timmars bilkörning. Vi delade alltid på en sån tjock ”bar” Schweizernöt som fanns då, häften var, på resorna. Mjölkchoklad, som tur var, hon var nästan chokladberoende och blev aldrig sjuk av det. Idag vet jag bättre fast det gör inte Freja, men hennes chokladbitar är numera mycket små. Förgiftning orsakar bland annat kräkning, diarré, hjärklappning, skakningar och kramp.

På sajten Evidensia/Djurvårdsguiden/beräkna chokladförgiftning hos hund, så kan man själv beräkna risken om hunden fått i sig choklad. Där finns fler tips om annat giftigt och annat elände som kan hända.

RUSSIN OCH VINDRUVOR

Dessa är ju i princip samma sak och båda formerna kan orsaka förgiftningar. De uppgifter om mängder som jag har hittat uppger i olika ordalag att hundar reagerar mycket olika på vindruvor och russin. En uppäten enstaka druva eller russin bör alltså inte kräva veterinärhjälp, men har barnen matat vovven med en massa russin ur paketet rekommenderas att den fås att kräkas hos veterinär. I värsta fall utvecklas njursvikt, som uppkommer undan för undan under några dagar.

AVOKADO

Avocado hör kanske inte alltid till julbordet, men bör ändå nämnas. Den är giftig, rentav dödlig, för många djur inklusive fåglar, men hundar verkar vara mer resistent mot giftet, som heter persin, än andra djur. Hundar skulle behöva äta en väldigt stor mängd avocado för att drabbas av toxiska effekter av persinet enligt litteraturen. Persin är ett toxin som finns i avocado, och är mest koncentrerat i skalet, kärnan och bladen av avokadon. En av de största riskerna med avocado för hundar är att kärnan kan orsaka stopp i tarmen, vilket kan vara livshotande. Avocado innehåller dessutom mycket omättat fett, minst 15%, det vill säga är inte alls något för en lundehund.

FRÄMMANDE FÖREMÅL

Matstrupen

Matstrupen är elastisk och kan transportera ganska stora föremål, förstås beroende på storlek hos hund och föremål. Men det finns ett parti som inte är elastiskt nämligen passagen genom mellangärdet. Den ligger också mycket nära hjärtat. Om en nöt eller annat ”lagom” stort föremål, exempelvis ett knappbatteri hamnar här så kan det orsaka stor skada, ett batteri dessutom allvarlig

frätskada. När batteriet hamnar i matstrupen eller i magen eller tarmkanalen och fastnar bildas en elektrisk strömkrets. Den vetgirige uppmanas att googla på E-type och batteri eftersom stjärnans lilla tös råkade ut för detta vilket har beskrivits i många tidningar.

Vassa föremål passerar ofta hela matsmältningskanalen utan att skada nämnvärt. Vi hade en gång en patient, en grannes grand danois-valp, som hade satt i sig en glaskula från granen, och de ville ha vår hjälp att få hunden att kräkas. Det fick de inte. Att kräkas upp vassa föremål, och för den delen också frätande vätskor, orsakar ännu en skada på matstrupe och eventuellt magsäcken, eftersom det blir ganska häftiga rörelser i organen. Veterinärkontakt rekommenderas!

Håll undan juklappssnörena!

Snören kan fastna i tarmen, som fortsätter att röra sig och i värsta fall träs upp på snöret, varefter tarmväggen kan skäras sönder. Till riskföremål för särskilt småhundar hör förutom hasselnötter med skal också nappar. Bubblan på

nappen smakar gott och slinker ner, men fastnar den med trubbiga delen ”framåt” så kan den fyllas med tarminnehåll och fastna. Hasselnötter glider ner genom den elastiska matstrupen men hos små hundar kan passagen genom nedre magmunnen eller tarmen bli för trång.

Ha en fin jul och håll hunden borta från levande ljus och giftiga julstjärnor!

PS. grand danois-valpens julgranskula kom ut i flisor efter ett par dagar, utan att ha orsakat några märkbara skador.

Till hjälp har jag, förutom egna gamla kunskaper och erfarenheter, använt hemsidor från Agria, Anicura och Evidensia samt Livsmedelsverkets livsmedelsdatabas. Jag har också tittat på Giftinformationscentralens hemsida. De är till för humansjukvård, men som orolig djurägare kan man eventuellt få hjälp om de har möjlighet (och kanske lust). De nås på 010-456 6700. •

Ulvi, lundehunden med isländska gener blir Champion de France!

Anne-Laure Ardeois i Pornic alldeles söder om Bretagne vid den franska atlantkusten, är den just nu enda aktiva uppfödaren av norsk lundehund i Frankrike. Hon köpte sin första tik, Olga, från kennel Frontpage i Sverige, den andra, Rosie, från kennel Vorkosmia i Nederländerna och den senaste, hanhunden Ulvi även kallad Vivi (Lundetuftens Haukur Hrafnirson), våren 2023.

Text: Gitte Wittzell Foto: Anne-Laure Ardeois

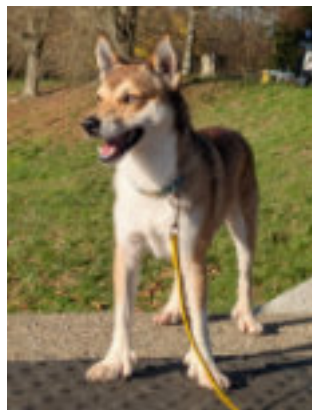
Rosie fick en kull om tre 2022, och 2024 kom fyra valpar efter Ulvi (mer om den kullen i Lundehunden 2/2025). Lite överraskande blev det ännu en kull nu under hösten mellan Ulvi och Rosie: fyra valpar, två av varje kön!

Som säkert redan många av er läst på Facebook har vår norrman i Frankrike nu blivit ”Champion de France”. Samtidigt som Stockholm Hundmässan gick av stapeln ställdes Ulvi i staden Nantes, inte så långt från Anne-Laures hemstad. Båda dagarna var Ulvi enda lundehunden, men det var två domare som kände till rasen, vilket uppskattades av Anne-Laure.

Dag två var det Paul Stanton, engelsman boende i Sverige och känd domare. Han blev mycket förtjust i Ulvi som förutom att vara snygg dessutom skötte sig exemplariskt i såväl ring som på bord. Extra roligt är att Ulvi är son till Hrafnir I3 av revehjerte, det vill säga ett led i korsningsprojektet!

Domare Paul Stanton skriver på sin facebook sida efter utställningen följande: ”Just one Norwegian lundehund/Puffin Dog at the Nantes show but this one

was excellent with all the special details like the extra pads and front dewclaws where the larger of the 2 should reach the ground and they did easily and the double hind dewclaws were also excellent! This dog had an incredible temperament as you can see! This is definitely one of the most unusual and fascinating dog breeds! (Videor finns på både Stantons och Anne-Laures facebooksidor).

Avsändare:
Svenska Lundehundsällskapet
c/o Carina Jansson
Fagottgatan 45
656 31 Karlstad

B

PP

Sverige, Port Payé

